

DEMOKRATYCZNA KULTURA

**Proces formułowania
polityk publicznych
w zakresie
kultury**

Piotr
Zbieranek

DEMOKRATYCZNA KULTURA

**Proces formułowania
polityk publicznych
w zakresie
kultury**

Recenzent
prof. dr hab. Marek Krajewski

Redaktor Wydawnictwa
Anna Roman

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Instytutu Socjologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-328-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Inspiracje i interpretacje – kontekst teoretyczny analizowanego materiału empirycznego	19
1.1. Pomiedzy formalnym i nieformalnym: współczesna kultura jako odzwierciedlenie świata społecznego – nakładanie się na siebie zróznicowanych porządków	19
1.2. Pomiedzy jawnym i ukrytym: sens polityki publicznej jako działania komunikacyjnego	32
1.3. Pomiedzy globalnym i lokalnym: polityka kulturalna jako przestrzeń procesów modernizacyjnych	50
Rozdział 2. Pomiedzy przeszłością a terażniejszością: polityka kulturalna jako wypadkowa procesów historycznych	69
2.1. Polityka kulturalna jako element szerszych programów politycznych	69
2.2. Polska polityka kulturalna w ujęciu historycznym	74
2.3. Polityka kulturalna jako wypadkowa kumulatywnego procesu ewolucji	101
Rozdział 3. Perspektywa badawcza i punkt wyjścia – ramy metodologiczne projektu	105
3.1. Perspektywa jakościowa jako rama metodologiczna rozprawy	105
3.2. Proces badawczy w praktyce	117
Rozdział 4. Kontekst polityki publicznej, czyli napięcia i paradoksy procesów modernizacyjnych	133
4.1. Impulsy zewnętrzne	133
4.2. Luka modernizacyjna jako inspiracja do zmian	153
4.3. Profesjonalizacja jako proces modernizacji pola kultury	163
4.4. Paradoksalny charakter profesjonalizacji jako wynik oddziaływań impulsów zewnętrznych	194

Rozdział 5. Homeostaza kultury, czyli zasady polityki publicznej w zakresie bieżącego administrowania polem kultury	203
5.1. Zastany ład instytucjonalny	203
5.2. Reguły jako konsekwencje ładu instytucjonalnego	209
5.3. Personalizacja polityki	233
Rozdział 6. Pole kultury z perspektywy procesu formułowania polityki publicznej	247
6.1. Zasady komunikacji w polu kultury	247
6.2. Mapa aktorów polityki kulturalnej	258
6.3. Zróżnicowania przestrzenne polityki kulturalnej	296
Zakończenie	317
Literatura	327